

2.2. Progoni na prostoru vlastelinstva Oroslavje (1715.; 1718.)

2.2.1.

s.l., 9. rujna 1715.

Iskazi Barbare Kosec i Doroteje Stančić o tome kako su se pridružile vješticama te koje su se druge osobe bavile magijom

Anno Domini 1715. die 9. mensis Septembris in arce illustrissimi domini comitis Ioannis Francisci Chykuliny, Barbara Chichko consors Ioannis Koszecz ante omnem torturam valuie da ie k noj bil dossal jedan pasz cherni zvelikemi zubmi i notmi i da ie polak nie legel; tak govori ako bi tada bila pechat dobila i tho valuie da snium nie mus ne szpal. Potlam ie marha poczerkala. Item valuie da ie nie szniu nadju dohajal pasz onak zubmi i znotmi kotszu vragi vu D.M. Bistrichke namalani, ter da ie onak oberh nie ziajuchi sztal. Med ostalemi valuie da ie stemi czoperniczemi bila kai sze ie noj vu sznu videlo da ie Barberichka bila sztremla mlademi kerscheniczami, ali ne zna jeszu li je kchere alli koje druge; tako je Jana Konelicza i onak szu znalle kamo goder oditi i ondi da im sze vidi dosta krame vszakojachke, czipov vu sakleh i osztale vsze lepote. Tho takoj valuie da je tochila vino iz hraszta tochila, ali da ie sze nie videl hraszta nego jedna puszta klet, pak prazna vasa, otkuda ie tochila vino, i da szu ie ondi czopernicze pille i tho valuie da ie prava czopernicza. I valuie da ie sze ie vu st (izbljedio tekst) delo, da je vnosina liudih doszlo i da jim ie jesti pripravila i da jim ie iesti dala. Na dalje govori da ie vu tom pilissu i szpravischu bila stara Czukanekhka Kata, stara Cherniakovicza, Marko Bartolovich, Novoszela Mattea sena vu Oroslavju Paulina Mattek na Bugetichevom, item Mara Horvaticza gospodina Illiassicha kmeticza, koie szu uszegdar s nium bile kader szu sze goder vu czopernom dugovanju stajale.

Praesente me Georgio Merzlyak,
iudice nobilium Comitatus Zagradiensis. m.p.

Dorothea Sztanchich valuvala ie da ie prava czopernicza i da ie iedno letto dan med nima, i da iu ie Jalsa Sterkovichka med nie vuzela z bezum doma prine hisze i da iu ie onu prizesnu noch puiala Sterkovichka.

Tulikaisze, da ie cherni machek knoi hodil i da iu ie pod pazuhum zapechatil. Sztara Szlukachka, Sterkovicheva krainicza, vuchicza sztara iz szvoiem musem Filipom i da su ovo letto tuchu delale na Medvedu i da su ovud po Sztubichkom kraju nai bolie poterle i po szvoiem szelu i da ie ona lettala na Medvedu i da su tri puta zasipale ovo letto tuchu. Bara Galovich bila ie iedno letto med nima i da ie bila na Medvedu, quod pulos (!) comederint i da su ove tri prave czopernicze. Fuflavoga sena Sztefanchicza Koschevica to valuie da ie sestrinszkoga sena billa naginula a Revdivusta ie ne potlam videla. Kak ie naginula bila Berina kaie za severczem, to ie tulikarsze valuvala da ie [nedostaje dio teksta] herdes szuprot czopernicza i da ie more vu oblaku raziriati kada niega na ogen dene, to tulikarsze da su one tri Sztubichke rekke vu tamniczu da bi hotele sze povidati da bi sze muke ne boiale i dasu nekom pre [nedostaje dio teksta] iu uczale.

Praesente me Georgio Merzlyak, iudice nobilium Comitatus Zagrabienensis. Idem m,p. Suprascripta Dorothea Sztanissich et Elizabetha Stepkovich, dominam Ztanko, generosi olim Ioannis Sztapanich relictam viduam sagam fassae sunt, eo quod supra arcem Medved una cum caeteris (!) sagis fuisset.

Praesente eodem iudice nobilium. m.p.

HR-HDA-706, Obitelj Čikulini - Sermage, kut.50. fasc. 8.1.

2.2.2.

Oroslavje Gornje, 30. kolovoza 1718.

Iskazi svjedoka ispitanih o Heleni Lukšić rođ. Travinić, optuženoj za bavljenje magijom

Anno Domini 1718. die 30. mensis Augusti in domo nobilitari generosi domini Georgii Merzlyak iudicis nobilium Comitatus Zagrabienensis, in districtu Inferioris Sztubiczae, possessione Superioris Oroszlavie et Comitatu suprascripto existente habita, ratione certorum actuum magicorum modo infradenotato facta est testium exceptio et collecta inquisitio per me infrascriptum iudicem nobilium.

Primus in ordine testis providus Bartholomeus Jachmenyak, colonus illustrissimi domini comitis Ioannis Francisci Chikuliny, annorum circiter quinquaginta, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est auditu, quod quam primum cum aliquo rixatur honesta Helena Travinichka, providi Nicolai Luksich conthoralis, statim male sensit in corpore et superinde infirmatur et infirmus continuo manet quousque et moritur. Sicuti et Georgius filius Ioannis Radich cum eadem Travinichka contenderat et eidem minata erat, eotum ipseque statim fuit infirmatus et ita in tali magico morbo mortuus est.

Uti etiam Matthias Vinosganich ad praesens infirmatur, cui eadem Travinichka minabatur et nullo modo potest sanari.

Ioannes Travinich, annorum circiter 24., Matthias Filipchich, annorum circiter 35., Gregorius Rossich, annorum circiter 26., mentionati domini comitis subditi ex Sestine, vicini et commetanei memoratae Helenae Travinichke, adiurati, examinati, fassi et attestati sunt auditu quod iam multis annis communis fama sit eidem Travinichke quod sit vera saga, in reliquo testantur per omnia uti immediate praecedens testis.

Suprascriptus Ioannes Travinich ut supra annorum circiter 24., suprafati domini comitis colonus, vicinus et commetaneus, examinatus, fassus et attestatus est scitu, visu et auditu: da ono letto kada ie zadni put bil jubileum, tak je Dora Travinichka na passe bila vu loze Hardasztove tak zvanu i tada ie prichela zvatti jednu kravu Szerneku imenuvanu, Bara Gallovichka, koja ie krava taki knoj dossla szpasse tik pred nie hisu i na hisni pragh ie glavu dela i onak ie tha Gallovichka prichela govoriti: " Da bi te Bogh dal kuga vubila". Koja krava kak ie domom dossla tak je ches jednu vuru poginula.

Mentionatus Matthias Filipchich testatur sub iuramento praestito uti immediate praecedens testis zvan toga da ne zna je li zvala kravu ali ni.

Suprascriptus Gregorius Rossich, ut supra, annorum circiter 26., colonus memorati domini comitis, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est scitu, visu et auditu: da zna gda bi bil hottel koj mladencz koju diuviku za szvoju hisnu tovarussiczu vuzeti, tak

je Dora Stanissich tho zvojemi modussi resztepla, grozechi sze: "Nai hodi, nai naisze paszu; hochu ja thomu pogoditi"; i onak ie tho rasztepla. I ljudem beteg ie znala chiniti, kak ie i szvomu pokoinomu musu dosta puti znala vuchiniti i ochinila tha betek.

Mentionatus Travinich contra Dorotheam Sztanissich szvedochi da zna da ie vu dve meste hodila meszla proszit i nieszu ie ga dale, i tak je mleko onek krave kotere szu one sene bile, kaie maszla ni dala, poginulo. I kada bi bilo kravam Jele Pintarke mleko zginulo, tak sze je tusila toj Dore Sztanissich, ako bi kai szuprot tomu znalla. Tak ie odgovorila: " Lahko sze tomu pogodi. To ie nistar, leprav sz skrillom po kriticzeh kravu omenete, tho taki proide". Od koie ie takoj mleka tha Sztanissichka proszila.

Suprascriptus Gregorius Rossich, sub iuramento praestito szvedochi da zna i da ie chul od szvoga oca, povedaiuchi: "Ja szam prascza poszekel Jalse Sterkovichke vu mojem terszju"; koja mi je odgovorila da mi ga hoche vech kvara bitti nego haszne i nigdar potlam ni mu vech vinograd onak rodil, kak ie do njih dob rodilo, i tho ie bilo pred jedno szedmemi lettmi.

Georgius Merzlyak, iudex nobilium Comitatus Zagradiensis m.p.

Na poledini: Inquisitio contra intradenotatas. 593/25 G. Fasc. XII
Fasc. XVI. No. 1671. Litt. 70 P.

HR-HDA-706, Obitelji Čikulini - Sermage, kut. 50, fasc. 8.1.

2.2.3.

Oroslavje, 31. srpnja 1715.

Iskazi svjedoka ispitanih o Doroteji Škuranec, optuženoj za bavljenje magijom

Anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto die 31. mensis Iulii in arce illustrissimi domini comitis Ioannis Francisci Chykulini (titulus) in districtu Inferioris Sztubiczae, possessione Oroszlavie, pertinentiis arcis Szumszed vara (!) et Comitatu Zagradiensi existente habita. Per me Georgio Merzlyak vice iudicem nobilium suprascripti Comitatus Zagradiensis, ad instantiam et legitimam requisitionem egregii Nicolai Keczerin, qua praefecti suprafati domini comitis bonorum suprascriptorum, occasione et praetextu certorum actuum magicorum, contra infra denotatas personas, modo subsecuto praesens inquisitio collecta est.

Et imprimis contra Dorotheam Krally, providi Michaelis Skuranecz consortem.

Primus in ordine testis providus Matthias Tvurk, suprafati domini vice iudicis colonus, annorum circiter quadraginta quinque, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est scitu et auditu. Da ie chul po Margetiniu on pundelek veksinu ljudih govorech, navlastito od Luskoga Jureka i Mare Luski kchere rechenoga Jureka, da bi pred nima, kakti i drugemi ostalemi bila govorila rechena Dora Kralj: "Ima jos tri bedne tuche; hochu ju na Krallevff verh okolu Magdaleninia poszejati i obernuti"; i da hoche Szlaticze pariti z gladom i sztuchum io treti, tak da budu morali pomreti, alli po szvetu za mojem musem pred gladom poiti. I to takaise govori imenuvani testis, da ie chul pak luczto germechi da zvoni kapelle, szmeteh tieh Krallevff ne budu jos dvaniast leet

szuivit, jokosti i mochi imali, zbok toga da ie na bosichniu noch to neko letto zvonila kak ie lani zato poszvedocheno.

Secundus in ordine testis Bartholomeus Jachmenjak, collonus (!) mentionati domini comitis, annorum circiter quadraginta septem, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est scitu et auditu, uti immediate praecedens testis, pridavssi tho da ie lansko letto recheni testis issal iz della gospodina Mallakoczija mimo hise illiti dvorischa rechenene Dore Krallj, kade ju ie chul govorech: "Nai hodi, nai veszelesze liudi, navlastito moji nepriateli, kai me ie lani henkar muchil, hoche im ga i potlam saal bitti."

Tertius in ordine testis Thomas Szmolyan, spectabilis ac magnifici domini Nicolai Benedicti Mallakoczy subditus, annorum circiter quadraginta septem, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est auditu, uti primus in ordine testis, excepto hoc, quod immediate a Georgio Lusski et filia ipsius non audivisset.

Franciscus Mukavec, mentionati domini comitis, annorum circiter quinquaginta et Nicolaus Vuk, admodum reverendi domini Petri Varjachich canonici Capituli Chasmensis coloni, adiurati, examinati, fassi et attestati sunt auditu uti tertius in ordine testis.

Contra Annam Hisak, relictam viduam Dollenech, Annam Slabur, relicta (!) Georgii Chichko Helenam Krussel, relictam Petri Dollenech alliter (!) Skvorcz Hellenam Thomich et Helenam Laczkovich consortem Martini Koszericz.

Primus in ordine testis suprascriptus Bartholomeus Jachmenjak, sub iuramento quo supra, retulit et fassus est scitu et auditu: da kada bi bila vsza poglavita fara Dolnie Sztubice szpravila sze zakupa na dan szvete Marie Magdalene, i onak lucztvo szpravissi jeszu issli czopernicz lovit, med ostalemi jeszu prieli Magdu Krallj, niegdassniega Hreschana ostavlenu vudovu, kadi buduchi blizu ogra jest valuvala da ie czopernicza, i oneh gore pet napiszaneh ie povedala i valuvala da szu i one prave i staresse od nie czopernicze. Tho takoj govorechi da szu ie i Anna Hisak, Anna Slabur, Helena Krussell i Helena Thomich znechim napaiale i zneekojum czopernum mastjum mazale, kada szu iu medasze jemale vu broj czopernicz. Tho nadalie takoj govori imenuvani testis, da ie rechena Magda Krallj povedala da iu ie gore imenuvana Laczkovichka nauschila, da vuzme iz vencza onoga szvillu, koiega musi za kapami vu szvatstvu nose i da zoznum szvillum salvo honore kravam repe szprevesse, kad nai pervich vu protuletju idu na passu, i tho iz toga zroka da ono letto dosta mleka imaiu i da ie gusto i da marhetu vujarmenomu vuho odrese i onak ie vu chije poiate pokopa, da dotliam ie vu one poiate kai onoga vuha da nistar ne more odhraniti od marhe.

Pariformiter supradeclarati Matthias Tvurk, Thomas Szmolan, Franciscus Mukanecz et nicolaus Vuk, sub iuramento superius praestito per omnia testantur uti immediate praecedens testis.

Andreas Kurrek, colonus memorati domini comitis annorum circiter viginti trium, adiuratus, examinatus, fassus et attestatus est scitu et auditu da ie gore napiszana Anna Hisak po Margetiniu on dan iz marofa tuliko kratt imenuvanoga gospodina groffa odhaiala letta szada tekuchega govorechi, nai hodi, moram ja odhaiati, ar ne morem onoga terpeti, mora komu tomu saal toga bitti, kak ie szproti tucha velika i zvihrom zakupa ches dve vure vuchila i vsze poterla i grad k tomu poderla.

Georgius Merzlyak vice iudex nobilium Comitatus Zagrabiensis m.p.